

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Навчально-науковий інститут журналістики

Кафедра кіно- і телемистецтва

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Операторська майстерність: основи професійної творчості
кінооператора**

для студентів

4 курсу

галузь знань
спеціальність
освітній рівень
освітньо-наукова програма
вид дисципліни:

02 Культура і мистецтво
021 Аудіовізуальне мистецтво та виробництво
перший, бакалавр
Кіно-, телеоператорство
вибіркова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2022 / 2023
Семестр	7, 8
Кількість кредитів ECTS	8
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	екзамен
Викладачі: доцент Галицький В.В., викладач Санніков Д.З.	

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.

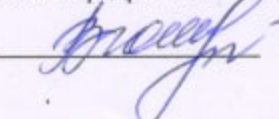
на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.

КИЇВ – 2022

Розробники: доцент кафедри кіно- і телемистецтва, Заслужений діяч мистецтв України
Галицький В.В., викладач Санніков Д.З.

ЗАТВЕРДЖЕНО

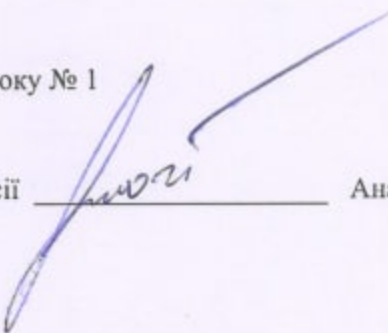
Зав. кафедри кіно- і телемистецтва

 проф. Віта ГОЯН

Протокол № 13 від «24» червня 2022 р.

Схвалено науково-методичною радою Інституту журналістики

Протокол від «29» серпня 2022 року № 1

Голова науково-методичної комісії Анастасія ВОЛОБУСВА

1. Мета дисципліни: оволодіння сучасними кінотехнологіями та прийомами зйомки для створення художньо зображального образу фільму.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни (за наявності): Навички володіння сучасним операторським обладнанням та методиками організації проведення зйомок в кіно.

3. Анотація навчальної дисципліни: навчальна дисципліна «Операторська майстерність: основи професійної творчості кінооператора» є нормативною дисципліною. У процесі вивчення навчальної дисципліни студенти набудуть теоретичних знань та практичних навичок професійної роботи кінооператора.

4. Завдання (навчальні цілі):

Загальні компетентності:

1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
2. Здатність застосовувати теоретичні знання у практичній роботі.
3. Здатність планувати та управляти часом.
4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності в кіно.
5. Здатність спілкуватися державною (українською) мовою як усно, так і письмово.
6. Здатність володіти професійною термінологією, в тому числі і запозиченою з іноземних мов.
7. Здатність вчитися екранних професій та оволодівати сучасними знаннями в аудіовізуальному мистецтві і виробництві.
8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
9. Здатність бути критичним і самокритичним.
10. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
11. Здатність генерувати нові творчі ідеї.
12. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми, які виникають у ході творчого процесу.
13. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
14. Здатність працювати у творчій команді.
15. Навички міжособистісної взаємодії.

5. Результати навчання змістової частини дисципліни:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та <u>пороговий критерій</u> оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	Знати вимоги та специфіку роботи кінооператора	Лекція	6/4	10
1.2	Знати теоретичні засади кіно-відеотехнологій та їх практичне застосування в кіно і на телебаченні	Практичне заняття	12/8	20
1.3	Вміти добирати необхідні операторські технічні засоби для виконання певних творчих завдань	Практичне заняття	6/4	10
2.1	Вміти обирати необхідні операторські технічні засоби для виконання певних творчих завдань	Самостійна робота		
2.2	Вміти шукати інформацію, аналізувати дані, застосовувати відповідні технології	Самостійна робота	12/8	20

3.1	Вміти креативно мислити, розробляти та реалізувати в колективній співпраці творчий задум, використовуючи необхідні технічні засоби	Самостійна робота	12/8	20
4.1	Вміти досліджувати й аналізувати здобутки аудіовізуальних мистецтв, базуючись на технологічних знаннях	Підсумкова КР	12/8	20
	Разом		60/40	100%

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання (необов'язково для вибіркових дисциплін, які не входять до блоків спеціалізації)

Результати навчання дисципліни (код) Програмні результати навчання (назва)	1.1	2.1	2.2	3.1
Володіти операторськими технологіями при створенні (виробництві) аудіовізуальних творів		+		
Генерувати нові ідеї для втілення їх в аудіовізуальному творі, спираючись на можливості операторських технологій		+		+
Знати, розуміти і використовувати у професійній діяльності нові технології аудіовізуальної творчості	+		+	
Виявляти високий рівень екранної професійної культури	+			+

7. Схема формування оцінки.

Контроль знань студентів здійснюється за модульно-рейтинговою системою. Впродовж семестру 50% відводиться на аудиторне навчання, 50% – на самостійну роботу. За семестр студент може максимально набрати 100 балів.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

Змістовий модуль 1: Робота оператора над екранним образом актора

Роботи за період навчання	Кількість балів за період навчання	
	Min – 15 балів	Max – 25 балів
Усна відповідь і участь у лабораторних заняттях	$5 \times 1 = 5$	$5 \times 2 = 10$
Самостійна робота	$5 \times 2 = 10$	$5 \times 3 = 15$
Загальна оцінка за період навчання	15	25

Змістовий модуль 2: Рух в кадрі та рух камери

Роботи за період навчання	Кількість балів за період навчання	
	Min – 15 балів	Max – 25 балів
Усна відповідь і участь у лабораторних заняттях	$3 \times 1 = 3$	$7 \times 1 = 7$
Самостійна робота	$6 \times 2 = 12$	$6 \times 3 = 18$
Загальна оцінка за період навчання	15	25

Підсумкове оцінювання:

- форма оцінювання: в 8 семестрі - екзамен у формі захисту своїх відеоробіт за темами модулів,
- максимальна кількість балів, які може отримати студент – 100 балів

Студент, який набрав меншу кількість балів, ніж критично-розрахунковий мінімум 48 балів, пише підсумкову контрольну роботу на 20 балів з семестрового модулю 2, а в разі невиконання цього положення оцінювання знань проводить викладацький колоквіум, який дає студенту тестові завдання з відповідної навчальної дисципліни та приймає рішення про подальший його допуск до навчання.

	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Екзамен	Підсумкова оцінка
Мінімум	24	24	12	60
Максимум	40	40	20	100

7.2. Організація оцінювання:

Оцінювання успішності знань студентів здійснюється у формі семестрового оцінювання (лабораторні роботи, самостійні роботи) і підсумкової контрольної роботи, якщо студент не набрав необхідної кількості підсумкових балів – 60.

Успішне виконання завдання (лабораторні роботи, самостійні роботи) – отримання за роботу не менше 60% від максимальної оцінки.

Змістовий модуль 1 – Робота оператора над екранним образом актора

Тема 1. Кінозображальні задачі оператора фільму

Тема 2. Пошуки гриму, костюма

Тема 3. Пошуки світлотональних та світлоколірних рішень

Тема 4. Робота оператора над акторськими крупними планами: композиція і освітлення в павільйоні, на натурі, в інтер'єрі

Змістовий модуль 2 – Рух в кадрі та рух камери

Тема 5. Композиція динамічного кадру. Простір, об'єкти і рух. Динамічна перспектива

Тема 6. Темпоритм руху та настроїв, атмосфера в кадрі

Тема 7. Рух акторів в мізансцені

Тема 8. Рух камери з акторами в мізанкадрі

Тема 9. Рух в кадрі та монтаж.

В якості самостійної роботи студенти виконують завдання у формі відеозйомок відповідно темам модулів.

Усі семестрові роботи (лабораторні, самостійні) мають бути подані на кафедру або, за домовленістю з викладачем, надсилатися на корпоративну пошту або в Google клас у робочий час. На перевірку роботи викладачеві дається один робочий тиждень. Якщо студент з поважної причини пропустив заняття, то він має право його відпрацювати впродовж 14 календарних днів з моменту проведення лабораторного заняття.

7.3 Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59
Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН СЕМІНАРСЬКИХ, ПРАКТИЧНИХ ТА САМОСТІЙНИХ ЗАНЯТЬ

7 семестр

№ п/п	Назва лекції	Кількість годин		
		Лекції	Лабораторні	Само-стійні
Змістовий модуль 1 Робота оператора над екранним образом актора				
1	Тема 1. Кінозображальні задачі оператора фільму		10	12
2	Тема 2. Пошуки гриму, костюма		10	12
3	Тема 3. Пошуки світлотональних та світлоколірних рішень		20	22

4	<i>Тема 4. Робота оператора над акторськими крупними планами: композиція і освітлення в павільйоні, на натурі, в інтер'єрі</i>		30	32
5	<i>Модульна контрольна робота</i>			2
	<i>Всього за 7 семестр</i>	0	70	80

Загальний обсяг **150 год.**, в тому числі:

Лекції - **0**

Лабораторні роботи – **70**

Самостійні – **80**

8 семестр

№ п/п	Назва лекції	Кількість годин		
		Лекції	Лабораторні	Самостійні
<i>Змістовий модуль 2</i>				
<i>Специфіка та особливості роботи оператора на телебаченні</i>				
6	<i>Тема 5. Композиція динамічного кадру. Простір, об'єктив і рух. Динамічна перспектива</i>	2	4	12
7	<i>Тема 6. Темпоритм руху та настроїв, атмосфера в кадрі</i>	2	4	12
8	<i>Тема 7. Рух акторів в мізансцені</i>	2	4	12
9	<i>Тема 8. Рух камери з акторами в мізанкадрі</i>	2	4	12
10	<i>Тема 9. Рух в кадрі та монтаж</i>	2	4	10
11	<i>Модульна контрольна робота</i>			2
	<i>Всього за 8 семестр</i>	10	20	60

Загальний обсяг **90 год.**, в тому числі:

Лекції – **10**

Лабораторні – **20**

Самостійні – **60**

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Аліфанов О.А., Десятник Г.О. Основи операторської творчості. Теоретичні та історичні аспекти: тексти лекцій. – Київ, КНУ, 2017. – 126 с.
2. Вержбицький Б. В., Прядко О. М. Живописний базис в екранних технологіях. Науковий вісник КНУТКІТ ім. Карпенка-Карого. 2017. № 20. С.123 –128.
3. Гармаш Ю. Т., Прядко О. М. Колорит екранного живопису. Збірник наукових праць Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв «Мистецтвознавчі записки». 2017. № 31. С. 190–199.
4. Гармаш Ю. Т., Прядко О. М. Від панорами як видовища до панорамування в технології екранного живопису. Науковий збірник НАКККІМ «Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури». 2018. № 41. С. 151–158.
5. Горпенко В. Г. Архітектоніка фільму: В 5 т. Київ: КДІТМ, 2000.
6. Квасницький А.О. Цифровий кінематограф – можливості та перспективи розвитку//Екранознавство. Вип. I//Збірка науково-методичних статей [наук. редактор проф. Горевалов С.І., редактор-упорядник Десятник Г.О.]. – К. : КНУ, 2016. – 171 с. – С. 88–93.
7. Келбі С. Цифрова фотографія. – Харків, Фабула, 2020. – 224 с.
8. Кордун В. І. Зображальна мова оператора кіно і телебачення. Київ :Видавець Чабаненко Ю.А., 2010. 156 с.
9. Моженко М. В., Прядко О. М. Віртуалізація зображення в технології екранного живопису. Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Аудіовізуальне мистецтво і виробництво. 2019. 2(1). С. 99 -107.
10. Смородін В.О., Ципенюк А.О. Ви знімаєте фільм. – Київ, Мистецтво, 1966. – 233.
11. Чорний М.К. Риси операторської майстерності. - Київ, Мистецтво, 1985. – 151.

Адреси бібліотек:

1. Національна бібліотека імені В.І. Вернадського – м. Київ, проспект Голосіївський, 3.
2. Національна парламентська бібліотека України – м. Київ, вул. М. Грушевського, 1.
3. Бібліотека Навчально-наукового інституту журналістики – м. Київ, вул. Юрія Іллєнка, 36/1.